

نقش کلیدی پتاسیم در تغذیه درختان پسته

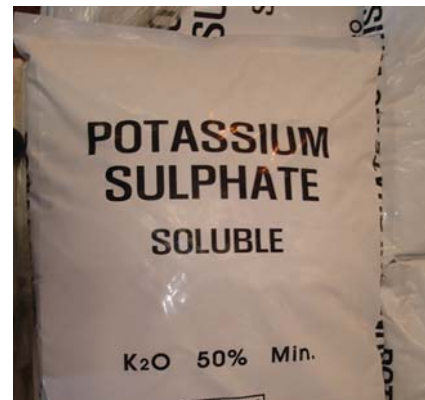

دهد.

- با توجه به گستردگی نقش پتاس و مشکلاتی که در باغات پسته داریم تامین بخشی از پتاس مورد نیاز از طریق محلولپاشی (نیترات پتاسیم یا کلات های پتاسیم) امری ضروری است.

- در تحقیقات نیاز غذایی درختان پسته مشخص شده است که برای برداشت یک تن پسته خشک مقدار نیتروژن و پتاسیم برداشتی به ترتیب معادل ۵۰ و ۶۵ کیلوگرم می باشد.

تحقیقات نشان داده که درختان پسته در کرمان عمدتاً با کمبود پتاسیم، روی و کلسیم مواجه می باشند.

بعنوان یک توصیه کلی در خردادماه و قبل از مغز رفتن استفاده از کود سولوپتاس ۱۵۰-۱۰۰ کیلوگرم در هکتار توصیه می شود. شیوه مصرف همانند کودهای حاوی نیتروژن (ازته) می باشد.

پیشنهادهای:

۱- جذب پتاسیم در درختان در سال پر بار بیش از دو برابر پتاسیم جذب شده در درختان سال کم بار است. بنابراین شایسته است میزان مصرف پتاسیم در درختان سال پر بار بیش از درختان سال کم بار باشد.

۲- تقریباً تمام پتاسیم در مرحله پر شدن دانه جذب می شود.

بنابراین بهتر است مصرف کودهای پتاسیم (سولوپتاس) در زمانی انجام شود که در مرحله پر شدن دانه برای گیاه قابل جذب باشد.

۳- میزان ذخیره نیتروژن و پتاسیم پس از سال کم بار به ترتیب ۷ و ۲ برابر میزان ذخیره آن ها پس از سال پر بار است. پتاسیم و نیتروژنی که در طول سال کم بار جذب شده اند در اندام های چوبی تجمع یافته و جهت رشد میوه، برگ و ساقه ها در بهار مصرف می شود.

۴- با توجه به اثرات قابل توجه پتاسیم در افزایش عملکرد و بهبود خصوصیات کیفی دانه خصوصاً درصد خندانی و تعداد دانه در انس همواره سعی شود که کودهای پتاسیمی از منبع باکیفیتی انتخاب شود و در زمان مناسب به میزان معینی در اختیار گیاه قرار گیرد.

۵- یکی از علل سرخشیدگی درختان پسته کمبود روی، کلسیم و پتاسیم علاوه بر آن بالا بودن نسبت سدیم به پتاسیم و سدیم به کلسیم در برگ های درختان است. برای برطرف کردن عارضه سرخشیدگی درختان پسته ضمن رعایت اصول مصرف بهینه کود، مصرف فراوان کودهای پتاسیمی بی تاثیر نیست.

کارشناس ارشد باغبانی

بیشترین ظرفیت جذب پتاسیم در مرحله پر شدن دانه است به نحوی که بیش از ۹۰ درصد پتاسیم مورد نیاز گیاه در سال های پر بار و کم بار در این مرحله جذب می شود. جذب پتاسیم در مرحله رشد بهار درختان پر بار و در مرحله پس از برداشت درختان سال کم بار به حداقل می رسد. ۶۸ درصد پتاسیم مورد نیاز درختان سال پر بار در مرحله پس از برداشت و کمتر از یک درصد پتاسیم مورد نیاز پسته در سال کم بار در مرحله رشد بهار جذب می شود. از عناصر غذایی دیگر مورد نیاز درختان پسته در مرحله پر کردن مغز ازت(نیتروژن) است. درخت پسته دو سوم نیتروژن مورد نیاز خود را در مرحله پر شدن دانه و یک سوم آن را در مرحله رشد بهار جذب می کند.

میزان نیتروژن جذب شده درختان در سال پر بار ۹٫۵ درصد بیش از میزان نیتروژن جذب شده درختان در سال کم بار است. بنابراین میزان کود نیتروژنی که در سال های پر بار مصرف می شود باید مشابه سال های کم بار باشد. اما باید دقت نمود که درختان در سال کم بار بخش قابل توجهی از نیتروژن مورد نیاز خود را در مرحله رشد بهار جذب می کنند، بنابراین بهتر است بخش قابل توجهی از کود دهی نیتروژن درختان سال پر بار در مرحله پر شدن دانه انجام شود. شیوه مصرف به صورت سرک(سرپاش) و همراه با آب آبیاری می باشد، بطوریکه باید کود بصورت نواری در سایه انداز درختان ریخته شده و سعی شود با حداقل فاصله زمانی آبیاری انجام شود. لازم به ذکر است در شرایطی که دور آبیاری طولانی باشد و یا آب و خاک شور باشد این نوبت ازت باید حذف یا به حداقل برسد.

حسین رضایی تاج آبادی* - برخلاف نیتروژن و فسفر که بخشی از ساختار ملوکولی برخی از ترکیبات آلی در گیاهان هستند، پتاسیم در ترکیب هیچ یک از اجزاء مهم سلول های گیاهی مانند پروتئین، کلروفیل، چربی ها و کربوهیدراتها نمی باشد. علیرغم اینکه نقش پتاسیم در گیاه به روشنی مشخص نیست ولی این نکته به اثبات رسیده است که این عنصر در مقادیر بسیار زیادی مورد نیاز گیاهان است. این عنصر در برگهای جوان، نوک ریشه ها و بافتهای مریستمی اهمیت ویژه ای دارد؛ بطوریکه این اندامها سرشار از پتاسیم می باشند.

این عنصر نقش ویژه ای در فرآیندهای متابولیکی گیاه مانند فتوسنتز و ساخت کربوهیدراتها و تنظیم تعرق و وضعیت آبی سلولها دارد. با توجه به نقش فوق العاده مهم پتاسیم در تغذیه پسته، تامین این عنصر به مقدار کافی امری حیاتی و اجتناب ناپذیر است.

به دلیل شرایطی که برای فراهمی پتاسیم در خاک ها و حرکت این عنصر به سمت ریشه وجود دارد، باید رطوبت کافی برای جذب و حرکت آن فراهم باشد. این در حالی است که دور آبیاری در اکثر باغات پسته بلند بوده و فقط چند روز بعد از آبیاری شرایط برای جذب پتاسیم فراهم می باشد.

حدود بحرانی تعیین شده برای این عنصر جوابگوی باغات پسته که حداکثر اوقات رطوبت کافی در محدوده حداکثر فعالیت ریشه وجود ندارد نمی باشد. حدود بحرانی تعریف شده برای این عنصر که در منابع مختلف آمده است جوابگوی شرایط مناطق پسته کاری ما نمی باشد (۳۵۰-۲۵۰ ppm) لذا بنظر می رسد حد بحرانی واقعی از این اعداد بالاتر باشد. پتاسیم از جمله عناصری است که می تواند در رفع عمده ترین مشکلات پسته کاری نقش مفیدی ایفا کند:

- این عنصر مقاومت به خشکی، شوری، سرما، سرما، آفات و بیماری ها و آفتاب سوختگی را افزایش می